

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 09 Haziran 2014
Sayı: 25584

45631

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Faruk Çelik tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Rahmi Aşkın TÜRELİ
İzmir Milletvekili

7/41636 sayılı yazılı soru önergesine süresi içinde cevap verilmediği için önergemi yeniliyorum.

İşsizlik sigortası uygulamaları, ilgili düzenlemenin yürürlüğe girdiği 2002 yılından bu yana kamuoyunda ciddi tartışmalara ve eleştirilere neden olmaktadır. Eleştirilerin temelinde, işsizlik sigortasından yararlanma koşullarının ağır olması ve ödenen işsizlik ödemesi miktarının düşüklüğü yatmaktadır.

Nitekim işsizlik sigortasından ödenek alabilmek için, kişinin işten atılmış olması, son üç yıl içinde en az 600 gün prim ödemiş olması, son dört ay içinde kesintisiz çalışmış olması ve işsiz kalma tarihinden itibaren 30 gün içinde başvuruda bulunması gerekmektedir. Bu kurallar kapsamında örneğin kendi isteğiyle işten ayrılanlar işsizlik ödemesinden yararlanamamaktadır.

Diğer taraftan, son üç yıllık süredeki prim ödeme gün sayısına bağlı olarak 6 ay, 8 ay veya en fazla 10 ay süreyle işsizlik ödeneğinden yararlanılabilmektedir. Bu çerçevede, uzun süredir çalışmakta olsa dahi işten atılan bir kişi, yeniden iş bulamadığı takdirde en fazla 10 ay için ödenek alabilmekte, daha sonraki dönemde ise açlığa mahkum edilmektedir.

Bir diğer sorun, işsizlik ödeneği tutarının “aylık asgari ücretin brüt tutarının yüzde seksenini geçemez” şeklindeki hüküm gereği çok düşük düzeyde kalmasıdır. Nitekim 2014 yılının ilk yarısı için işsizlik ödeneği 428 lira ile 856 lira arasında değişmektedir.

Ayrıca, işsizlik primleri gelir düzeyine bakılmaksızın herkesten aynı oranda kesilmekte, bu kapsamda ücreti yüksek olanlar yüksek, düşük olanlar ise düşük miktarda prim ödemektedir. Ancak işsizlik ödemesi, ücretlerden yapılan kesintiler dikkate alınmadan herkese eşit miktarda ve en fazla 856 lira olarak yapılmaktadır.

Bu sorunlarla ilgili olarak; Onuncu Kalkınma Planı ve Ulusal İstihdam Stratejisi’nde, “İşsizlik sigortasından yararlanma koşullarının esnetilmesi ve yararlanma sürelerinin artırılması” yer almakta; ayrıca İŞKUR 7. Genel Kurul Politika Önerisi olarak “İşsizlik ödeneğinden yararlanma koşulları kolaylaştırılarak, ödenek miktarı artırılmalı ve süresi ödenen primlerle doğru orantılı olarak uzatılmalıdır” önerisi bulunmaktadır.

45631

Bu bilgiler ışığında;

- 1- İşsizlik sigortasından yararlanma koşullarının esnetilmesi ve kolaylaştırılması konusunda Bakanlığınızca yürütülmekte olan bir çalışma var mıdır? Varsa hangi aşamadadır ve nasıl bir düzenleme öngörülmektedir?
- 2- İşsizlik ödeneği miktarının belirlenme yöntemini değiştirmeyi ve miktarını artırmayı düşünmüyor musunuz?
- 3- Halen en fazla 10 ay olan işsizlik ödeneği ödeme süresinin, ödenen primle doğru orantılı olarak uzatılması yönünde bir çalışmanız var mıdır?
- 4- Yüksek ücret alanlardan yüksek, düşük ücret alanlardan düşük miktarda işsizlik primi kesildiği halde, herkese aynı miktarda işsizlik maaşı bağlanıyor olmasının ciddi bir haksızlık ve eşitsizlik doğurduğunu düşünmüyor musunuz? Bu haksızlığı gidermeye yönelik olarak yürüttüğünüz bir çalışma var mıdır?